

Pandemi Dönemi Ulusal ve Uluslararası Kaynak Paylaşımı Girişimleri

Ramazan ÇELİK
MEF Üniversitesi Kütüphanesi
Bilişim ve İletişim Teknolojileri Birim Sorumlusu

VI. Ulusal Online Kaynak Paylaşım Çalıştayı
16-18 Kasım 2020

PANDEMİ SÜRECİNDE KİTALARARASI İŞBİRLİĞİ ÇÖZÜMLERİ

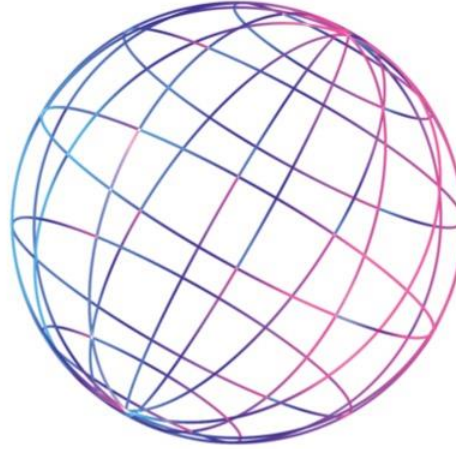
PANEL 4

PANDEMİ SÜRECİNDE DÜNYADA
İLL UYGULAMALARI VE ÇÖZÜMLERİ 1

17 KASIM 2020 Salı - 15:30-17:00

Moderatör Ertuğrul Çimen

PANEL 5

PANDEMİ DÖNEMİ
ULUSAL VE ULUSLARARASI
KAYNAK PAYLAŞIM GİRİŞİMLERİ

18 KASIM 2020 Çarşamba - 10:00-11:00

Panelist Ramazan Çelik

MEF Üniversitesi ve MEF Kütüphane

MEF Üniversitesi ;

- **Fakülteler** : Eğitim, Hukuk, İktisadi İdari ve Sosyal Bilimler, Mühendislik ve Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi olmak üzere beş fakülteden oluşmaktadır.
- **Öğrenci sayımız** : 3500
- Eğitim modelimiz : MEF Üniversitesi kuruluşundan itibaren (2014) **Flipped Learning** eğitim yöntemini benimsemiş ve 2018 yılından itibaren de **Adaptive Learning** eğitim modelini uygulamaya başlamıştır.

MEF Kütüphane ;

- **Hedeflerimiz** : Eğitim modeli çerçevesinde kütüphane koleksiyonunu e-Kaynak ile geliştirerek ihtiyaçları karşılamayı hedefliyoruz. Diğer yandan eğitim politikasını destekleyen **Flipped Learning - Adaptive Learning** eğitim yöntemine uygun e-kaynak platformları ve modelleri tercih edilmektedir.
- **Misyonumuz-vizyonumuz** : Sahip olduğumuz farklı türden bilgi kaynaklarını (basılı ve elektronik kitaplar, basılı ve elektronik dergiler, online veritabanları, akıllı cihazlar vb) kullanarak yenilikçi, akılcı ve akademik etik kuralları çerçevesinde kaliteli bilgi hizmetleri üretmek, etkin kanallar kullanarak ulusal – bölgesel düzeyde akademik kütüphaneler arasında liderlik sorumluluğu üstlenmektir.
- **Koleksiyondaki yayın sayıları** : 15.741 basılı kitap , 433.328 e-kitap, 41 veritabanı.
- **Farkımız** : Üniversitenin uyguladığı otomasyon tabanlı eğitim modeline uyumlu kütüphane hizmetlerini geliştirmek.
- **Önceliklerimiz** : İletişimi önemsiyor, tüm sosyal media araçları ve kanallarını aktif olarak kullanıyoruz.
- **Bütçemiz** : 2020 – 2021 dönemi için 2.000.000.-TL'nin üzerine çıkartılmıştır.

Pandemi Başlangıcında Kütüphanelerde ILL Hizmetleri

11 Mart 2020 Tarihi itibariyle gelişmeler :

- ILL Hizmetlerinin kurumlar genelinde aksaması.
- ILL Hizmetlerinde kargo problemlerinin başlaması (Gönderi, teslim sorunu ve kaybolan kargolar)
- İş ve hizmet süreçlerinde yaşanan belirsizlik dönemi.
- ILL Hizmetlerinin durdurulduğuna dair paylaşımların yapılması (Nisan - 2020)

Pandemi Başlangıcında MEF'te ILL Hizmetleri

- Covid - 19 Türkiye'de görülmeden önce 26 Şubat 2020 tarihi itibarıyla MEF Üniversitesi Rektörlüğü Online Eğitim Platform çalışmalarını tamamlayarak YÖK'e bildirdi ve tedbirleri alan ilk kurum oldu.
- Dünya genelinde yaşanan Covid -19 salgını ve tedbirlerini göz önünde bulundurularak TÜBESS üyelik kararı öne alındı.
- Basılı ILL Hizmeti gecici olarak durduruldu ve Akademik Personele Pandemi sürecinde diğer kurumların ILL hizmeti veremediği ve kargo ulaştırma sorunları nedeniyle basılı kaynak taleplerinin sağlanamayacağı bilgisi e-posta, ve Kütüphane Sosyal Medya hesapları ile paylaşıldı.
- ILL hizmetleri online Makale, Kitap bölümü ve Tez taleplerinde Ulusal ve Uluslararası düzeyde karşılanmaya devam etti. (KİTS, TÜBESS, IFLA RSCVD ve KİTS - İmece)

Pandemi Başlangıcında MEF'te ILL Hizmetleri

- Basılı yayın karşılanamıyor olması nedeniyle doğan boşluk Online Kitap veritabanı obonelikleri yapılarak ve çeşitli yayınevlerinden deneme erişimleri talep edilerek dolduruldu. (Salgının ilk günlerinde pek çok kütüphane ne olduğunu anlamaya çalışıp tedbirler alırken Yayınevleri (30) proaktif davranarak talep gelmeden deneme erişimleri açarak bu sürece olumlu katkı sağladılar.)
- Ödünç olarak sağlanan ILL yayınlar için Covid – 19 salgını ve tedbir süreçleri çerçevesinde farklı periyotlarda sağlayıcı krurumlardan uzatma talep edildi.
- Pandemi başladığı günden yeni normal döneme kadar olan süreçte MEF Kütüphane yerinde hizmet veremese de dönüşümlü olarak Pazartesi ve Perşembe günleri olmak üzere haftada 2 gün bir personel kütüphaneye gelerek genel kontrollerini yapıp gelen kargo var ise iade işleminin ardından kullanıcı/kullanıcılara gönderilenin teslim alındağına dair mesaj gönderirken hocalar tarafından basılı kaynak talebi var ise ödünç işlemleri yapılarak güvenliğe bırakılarak bilgi mesajı gönderildi.

Pandemi Yeni Normal Dönemi ve ILL Hizmetleri

- Kütüphaneler farklı yöntemlerle çalışmaya başladı ;
 1. Tam zamanlı çalışma
 2. Yarı zamanlı çalışma (belirledikleri gün ve saatlerde)
 3. Randevu sistemi ile çalışma
- Temmuz 2020 tarihi itibariyle ILL hizmetlerinde basılı kaynak talepleri bütün kurumlardan olmasa da bir çok kurumdan karşılanabilir oldu.
- Kargo gönderileri ve teslimatları sorunsuz işlemeye başladı.

Pandemi Yeni Normal Dönemi ve MEF'te ILL Hizmetleri

- MEF Kütüphane, 1 Ekim 2020 tarihinden itibaren dönüşümlü çalışma yöntemiyle haftaiçi her gün 10:00 – 16:00 saatleri arası rezervasyon sistemiyle hizmet vermeye başladı.
- Eğitim döneminin başlamasıyla birlikte ILL taleplerinde bir artış gözlemlendi.
- Taleplerin diğer kurumlardan sağlanması konusunda Kasım ayı itibariyle süreçlerin yeniden hız kazandığı gözlemlendi.

INTERLIBRARY LOANS (ILL) 2019

ILL İSTATİSTİKLERİ	Mart 2019	Nisan 2019	Mayıs 2019	Haziran 2019	Temmuz 2019	Ağustos 2019	Eylül 2019	Ekim 2019	Kasım 2019	TOPLAM	G. TOPLAM İşlem
Yurtiçindeki kütüphanelerden ödünç istenen materyal sayısı	48	31	24	6	17	15	34	26	18	219	547
Toplam talep sayısı	48	31	24	6	17	15	34	26	18	219	
Yurtiçindeki kütüphanelerden ödünç istenen materyal sayısı	47	30	23	4	14	13	34	23	15	203	
Karşılanan talep sayısı	47	30	23	4	14	13	34	23	15	203	
Yurtiçindeki kütüphanelere ödünç verilen materyal sayısı	1	1	0	0	1	1	1	0	0	5	
Toplam talep sayısı	1	1	0	0	1	1	1	0	0	5	
Yurtiçindeki kütüphanelere ödünç verilen materyal sayısı	1	1	0	0	1	1	1	0	0	5	
Karşılanan talep sayısı	1	1	0	0	1	1	1	0	0	5	
Temin edilen e-kitap bölümü / makale sayısı	10	13	9	8	16	12	17	11	19	115	
	107	76	56	18	49	42	87	60	52	547	

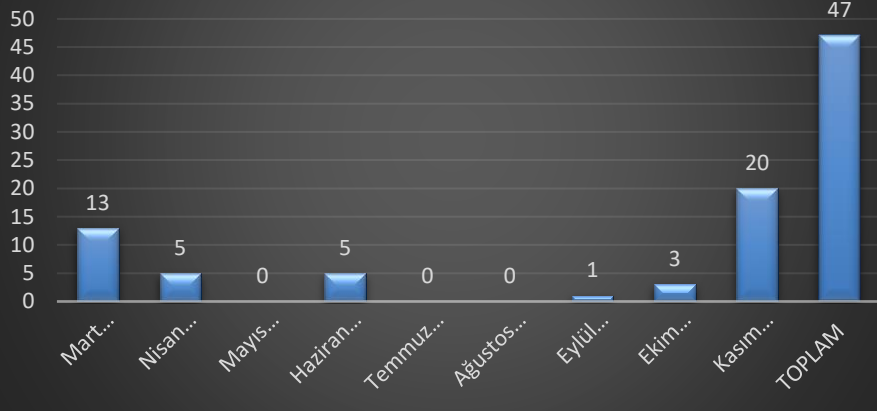
INTERLIBRARY LOANS (ILL) 2020

ILL İSTATİSTİKLERİ	Mart 2019	Nisan 2019	Mayıs 2019	Haziran 2019	Temmuz 2019	Ağustos 2019	Eylül 2019	Ekim 2019	Kasım 2019	TOPLAM	G. TOPLAM İşlem
Yurtiçindeki kütüphanelerden ödünç istenen materyal sayısı	13	5	0	5	0	0	1	3	20	47	123
Toplam talep sayısı	13	5	0	5	0	0	1	3	20	47	
Yurtiçindeki kütüphanelerden ödünç istenen materyal sayısı	13	1	0	0	0	0	1	1	14	30	
Karşılanan talep sayısı	13	1	0	0	0	0	1	1	14	30	
Yurtiçindeki kütüphanelere ödünç verilen materyal sayısı	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Toplam talep sayısı	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Yurtiçindeki kütüphanelere ödünç verilen materyal sayısı	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Karşılanan talep sayısı	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Temin edilen e-kitap bölümü / makale sayısı	0	2	3	10	6	1	7	12	5	46	
	26	8	3	15	6	1	9	16	39	123	

- 2019 – 2020
Mart – Kasım ayları
ILL hizmetleri
işlem karşılaştırması.

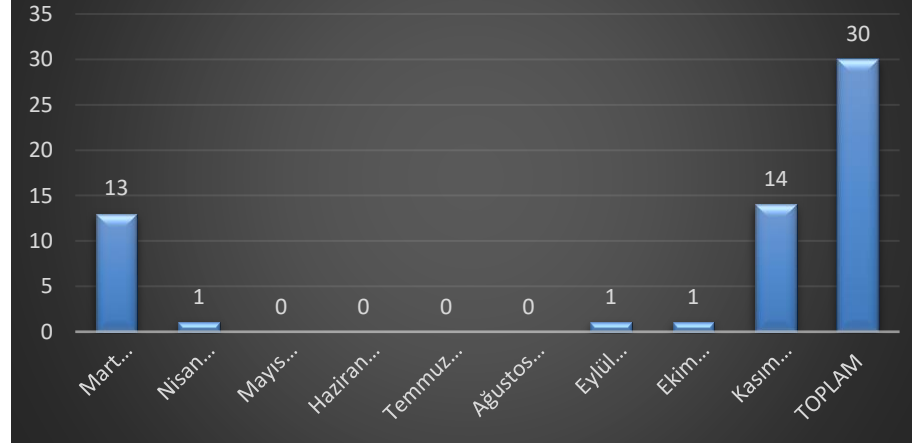
Pandemi Sürecinde MEF'te Sağlanan Basılı ILL Kaynak Sayısı

Kütüphanelerden Ödünç İstenen ILL Materyal Sayısı

- Basılı ILL talebinde hizmet verdiğini bildiğimiz ya da telefon ve e-posta ile teyit aldığımız kurumlardan istek yapılmakta. Pandemi sürecinde yapılan basılı ILL isteklerinin %63.83'ü karşılandı

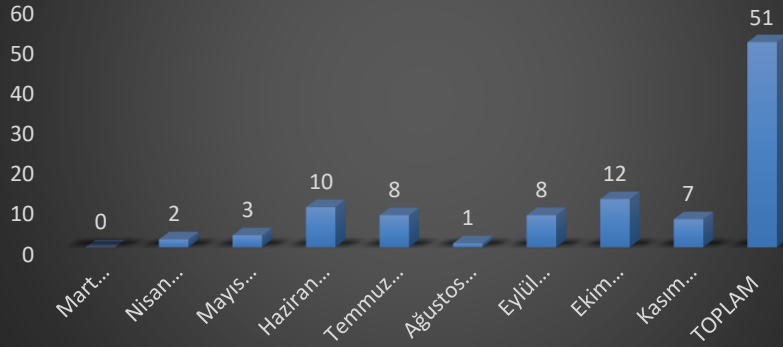
Karşılanan ILL Materyal Sayısı

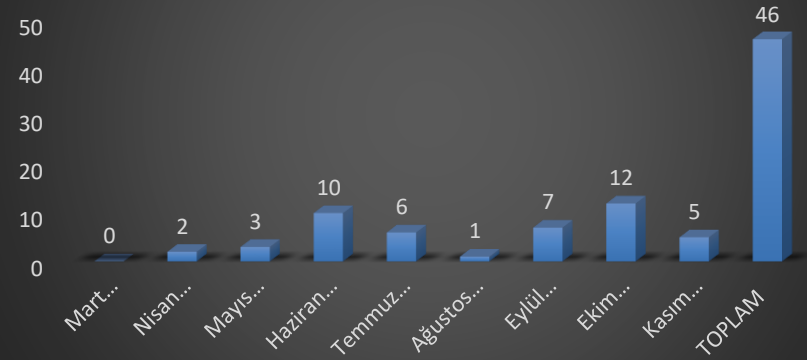
Pandemi Sürecinde MEF'te Sağlanan Online ILL Kaynak Sayısı

- Online kaynak talepleri %90.20 oranında sağlandı.

Talep Edilen Online Kaynak Sayısı (Kitap Bölümü / Makale)

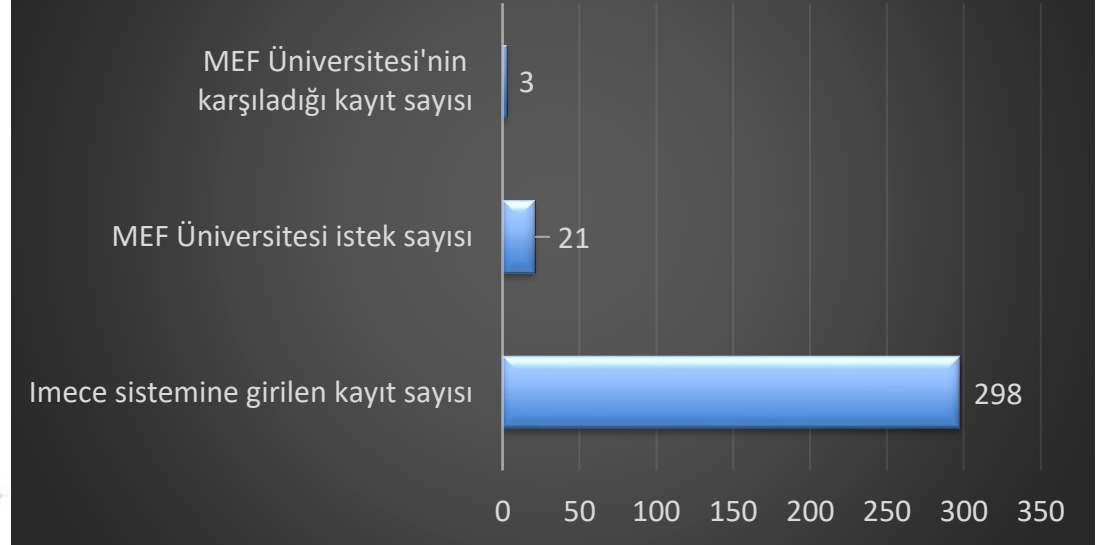

Sağlanan Online Kaynak Sayısı (Kitap Bölümü / Makale)

Pandemi Sürecinde MEF'te İMECE İLL İşlem Sayısı

Sayılarla İmece Sağlama

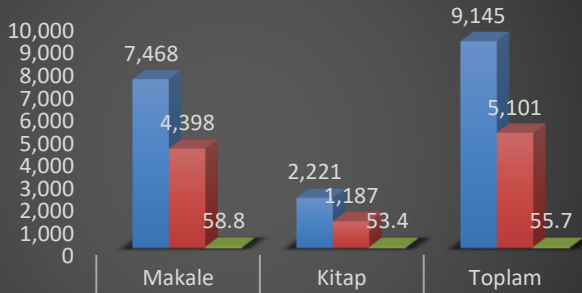
IFLA Doküman Sağlama ve Kaynak Paylaşımı - RSCVD

- IFLA Doküman Sağlama ve Kaynak Paylaşımı (DDRS) Daimi Komitesi'nin COVID-19 salgını süresince uluslararası kaynak paylaşım faaliyetlerini kolaylaştırmak için 21 Nisan 2020 tarihinde başlattığı ve 31 Ağustos 2020 tarihine kadar sürecek yeni bir girişim olarak başlamış bu hizmeti sonlandırmadan devam etme kararı almıştır.
- Olağanüstü COVID-19 koşullarında kütüphaneler için yeni kaynak paylaşım hizmeti GÖNÜLLÜLÜK ESASINA göre yapılmaktadır.
- 48 ülke 78 üniversite ve 130 gönüllü tarafından yürütülmekte ve her geçen gün bu sayılar artmaktadır.

IFLA – RSCVD Gönderilen Kaynak Sayısı

48 Ülke 78 üniversitenin sağladığı (5101) yayının %7.50'si ve Türkiye tarafından sağlanan (2637) yayının %26.01'i MEF Kütüphane tarafından sağlanmıştır.

IFLA - RSCVD Yedi Aylık Genel Bakış

Kategori	Gelen istek sayısı	Sağlanan yayın sayısı	Karşılama Oranları(%)
Makale	7,468	4,398	58.8
Kitap Bölümü	2,221	1,187	53.4
Toplam	9,145	5,101	55.7

IFLA - RSCVD

	RSCVD girişimini destekleyen ülke sayısı	RSCVD girişimini destekleyen üniversite sayısı	RSCVD girişimini destekleyen Türk üniversiteleri sayısı	RSCVD girişimini destekleyen gönüllü sayısı	Talepte bulunan üniversite ve diğer kurumların sayısı	RSCVD girişimi için Türkiye tarafından sağlanan yayın sayısı	MEF Üniversitesi tarafından sağlanan yayın sayısı
Series1	48	78	11	130	696	2637	686

IFLA Doküman Sağlama ve Kaynak Paylaşımı - RSCVD

24 Temmuz 2020 Tarihi itibariyle;

Pandemi sürecinde IFLA küresel kaynak paylaşım girişimi RSCVD'de en çok yayın sağlayan on kurum arasında üç Türk Üniversitesi yer alırken MEF Kütüphane yayın sağlamada ilk sırada yer aldı.

(1. MEF – 2. BAU – 9. Özü)

IFLA RSCVD sayfasında halen yayınlanmaktadır.

IFLA Doküman Sağlama ve Kaynak Paylaşımı - RSCVD

Son verilere göre;

Kaynak paylaşım girişimi RSCVD'de en çok yayın sağlayan on kurum arasında sıralama değişti ve başa Bahçeşehir Üniversitesi geçti.

En çok yayın sağlayan kurum olarak BAU'yu tebrik ediyoruz.

Özyeğin Üniversitesi büyük aşama kaydederek 9. sıradan 6. sıraya geldi, MEF Üniversitesi halen ilk üç içerisinde ikinci sırada yerini koruyor.

(1. BAU – 2. MEF - 6. ÖZU)

Ertuğrul Çimen ve Filiz Ekingen bu projenin yürütücülerindedir.

Ertuğrul Çimen Türkiye'den destek veren tüm kütüphanelerle ama en çok bu üç kütüphaneyle övünüyor ve bu nedenle başarılarını gündemde tutmak için belli periyotlarda kutup-l'den tüm kütüphanecilerle gelişmeleri detaylı bir şekilde paylaşıyor.

Sıralama	77 kütüphane'den 100'den fazla gönüllü kütüphaneci tarafından 100 'den fazla yayın sağlayan kurumlar.
1.	Bahcesehir University Library
2.	MEF University Library
3.	University of Leeds Library
4.	Universidade da Coruña Library
5.	Princeton University Library
6.	Ozyegin University Library
7.	Qatar National Library
8.	University of Almería-Library
9.	Penn State University Libraries
10.	Drew University Library

IFLA – RSCVD İşlem Süreçleri ve Yaşanan Problemler

İşlem Süreçleri ;

- Makale ve kitap bölümü taleplerinin düştüğü Drive dosyası bütün gönüllülere açıktır.
- Sağlanan kaynaklar her gün periyodik olarak RSCVD Drive'a yüklenip ilgili kişiye e-posta ile bilgi veriliyor. (*Article 7251-Place-identity*) – (*Book Chapter 1603-Direct Versus*)
- Drive'a yüklenen makale ve kitap bölümleri IFLA – RSCVD platform yöneticisi tarafından talep eden kurumlara iletilmektedir.

Yaşanan Sorunlar;

- İşlem seçeneklerinde In process seçeneğini seçen gönüllü yayını sağlayamadığında seçeneği düzeltmediğinden istek In process olarak gözüktüğü için diğer gönüllülerin sağlamasını engellemiş oluyor. (IFLA – RSCVD komitesi bu sorunun giderileceğini bildirdi.)
- Yayın talep eden kullanıcı ve kurumların Açık Erişim olan yayınları talep etmesi.
- Yayın talep eden kullanıcı ve kurumların farklı DOI ve başlık ile talep gerçekleştirmesi.
- Yayın talep eden kullanıcı ve kurumların isteklerinin eksik bilgiler içermesi.

IFLA – RSCVD

Yayın Sağlama Yöntem ve Amaçları

- Haftaiçi ve Haftasonu mesai saati gözetmeden 7/24 çalışıyoruz.
- Çeşitli Google eklentileri ve Açık Erişim – Yayıncı ve Arşiv sistemleri – (Havuzları) kullanılmakta (*Google Akademik, Google akademik düğmesi, Kopernio, Open Access Button ve Unpaywal / Base, Open AIR, Semantic Scholar, Zenado vb.*)
- Adanmışlıkla yapılan bir hizmet çalışması.
- Kurumsal olarak teknik ve teknolojik destek sağlanıyor.
- Kurumun sağladığı laptop ve yine evde kullandığım kuruma ait PC’i ve RSCVD talep listesi 7/24 açık.
- Maddi bir destek beklentimiz yok.
- Yönetim desteği ve motivasyon.
- Ölçeğimizle değil yaptıklarımızla varolmak istiyoruz.
- Başka hiç bir kurumun kaynağını kullanmıyoruz.
- 20 yıllık deneyimle araştırma yöntem ve tekniklerini kullanarak kaynak sağlıyoruz.

IFLA – RSCVD

Yayın Sağlama Süreçlerinde Kurumsal ve Kişisel Kazanımlar

Kurumsal kazanımlar;

- Kurumsal görünürlük.
- Kurumsal tanıtım.
- ILL hizmetlerinin uluslararası düzeyde ücretsiz sağlanması.
- İsteyen değil sağlayan kurum olmak.
- Pandemi sürecinde mesleki açıdan fayda sağlamak.
- 4000'den fazla üyesi olan IFLA web sayfasında MEF Üniversitesi'nin yer alması.

Kişisel kazanımlar;

- Yönetim desteği ve motivasyon.
- İş motivasyonu.
- Ulusal ve uluslararası düzeyde network.
- Kişisel becerilerin ve araştırma tekniklerinin gelişmesi.
- Açık Erişim kaynak ve içeriklerinin gelişiminin takibi ve içerik erişim yöntemleri.
- Mesleki yetkinlik.
- Mesleki görünürlük.
- Yabancı dil gelişimi.

Teşekkür ederim ...

Ramazan ÇELİK

celikr@mef.edu.tr

<http://library.mef.edu.tr>

[0212 3953713](tel:02123953713)